

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Klasyczne teksty filozoficzne - nowożytność (Konwersatorium), PG_00176798						
Kierunek studiów	Filozofia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2027/2028		
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Filozofii -> Zakład Historii Filozofii Starożytnej, Średniowiecznej i Now						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Iwona Krupecka				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	60.0	0.0	0.0	0.0	60
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	60		0.0		15.0	75
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest pogłębiona lektura tekstów źródłowych epoki nowożytnej, pozwalająca na ich zrozumienie w perspektywie synchroniczne (close reading, rekonstrukcja horyzontu sensów epoki) oraz diachronicznej (idee i pojęcia w rozwoju historycznym). Punktem wyjścia będą Próby Michela de Montaigne jak swoista brama do problematyki nowożytnej (sceptycyzm, perspektywizm, indywidualizm, proces historyczny, kontyngencja). Szczegółowej lekturze poddane zostaną eseje: Apologia Rajmunda Sebonda, Jako filozofować znaczy uczyć się umierać, O kanibalach, O wychowaniu dzieci, O pojazdach.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FILOZMU2_W10] Zna i rozumie w stopniu pogłębionym poglądy wybranego wiodącego autora filozoficznego lub bieżący stan badań w zakresie wybranej problematyki filozoficznej.	Student zna i rozumie poglądy Montaigne'a: antyesencjalizm, sceptycyzm, perspektywizm, epikureizm i stoicyzm, naturalizm, filozofia kontyngencji, historyczność, antyantropocentryzm.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego
	[FILOZMU2_W07] Zna i rozumie w stopniu pogłębionym zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi.	Student rozumie konsekwencje wynikające z przyjęcia określonej koncepcji metafizycznej, epistemologicznej i etycznej, w tym wypadku: antyesencjalizm, wariabilizm, sceptycyzm, epikureizm.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SW5] realizacja zadania problemowego
	[FILOZMU2_W01] Zna i rozumie w stopniu pogłębionym rolę refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury.	Student rozumie wpływ idei Michela de Montaigne na późniejsze przemiany kulturowe, rozumie też ich osadzenie w odkryciach tekstualnych epoki renesansu.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego
	[FILOZMU2_U01] Wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i integruje informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych.	Student potrafi przygotować samodzielną wypowiedź/prezentację/analizę dotyczącą szczegółowego zagadnienia.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[FILOZMU2_W11] Zna historyczny rozwój wielu wiodących idei filozoficznych na poziomie umożliwiającym specjalizację w obrębie filozofii lub nauk społecznych.	Student zna i rozumie proces wytworzenia idei filozofii nowożytnej na przełomie XVI i XVII wieku oraz ich konsekwencje. Przykładowe pojęcia: indywidualizm, nieskończony wszechświat, historyczność, kontyngencja.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego
	[FILOZMU2_U03] Samodzielnie interpretuje tekst filozoficzny, komentuje i konfrontuje tezy pochodzące z różnych tekstów.	Student dokonuje samodzielnej interpretacji fragmentów tekstu, osadzając je w perspektywie całości tego tekstu oraz w perspektywie historycznej, właściwej dla epoki.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SU5] realizacja zadania problemowego
	[FILOZMU2_K07] Ma pogłębioną świadomość znaczenia refleksji humanistycznej dla formowania się więzi społecznych.	Student zna koncepcję Montaigne'a na temat społecznej roli filozofa, rozumie też potrzebę budowania postaw refleksyjnych w społeczeństwach demokratycznych.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[FILOZMU2_K06] Aktywnie uczestniczy w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa filozoficznego i wykorzystywania go w rozumieniu wydarzeń społecznych i kulturalnych.	Student rozumie zakorzenienie współczesności w procesie historycznym.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[FILOZMU2_U05] Precyzyjnie formułuje w mowie i na piśmie złożone problemy filozoficzne, stawia tezy i krytycznie je komentuje oraz określa stopień doniosłości stawianych też dla danego problemu lub argumentacji.	Student potrafi rozpoznać miejsce i rangę danej tezy/hipotezy/argumentu w całości danej wypowiedzi filozoficznej.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SU5] realizacja zadania problemowego
Treści przedmiotu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Apologia Rajmunda Sebonda: sceptycyzm nowożytny w odniesieniu do poznania rozumowego i empirycznego; antyesencjalizm, anty-antropocentryzm. 2. Jako filozofować znaczy uczyć się umierać: idee stoickie i epikurejskie w nowożytności. 3. O kanibalach: idea natury, relatywizm, problem przekładu, prawda a użyteczność 4. O wychowaniu dzieci: indywidualizm a społeczność, postawa refleksyjnego umiarkowania 5. O pojazdach: problem historyczności 		

Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	aktywny udział w zajęciach.	0.0%	10.0%
	prezentacja - rekonstrukcja	0.0%	25.0%
	prezentacja - rozwiązanie problemu	0.0%	25.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>M. de Montaigne, <i>Próby</i>, tłum. T. Boy-Żeleński, dowolne wydanie</p> <p>M. de Montaigne, <i>The Complete Essays</i>, trans. and ed. M. A. Screech (London: Penguin 1991).</p> <p>F. Bacon, <i>Novum Organum</i></p> <p>N. Machiavelli, <i>Rozważania nad dziesięcioksięgiem Tytusa Liwiusza</i></p> <p>J. J. Rousseau, <i>Rozprawa o pochodzeniu nierówności między ludźmi</i></p> <p>D. Hume, <i>Traktat o naturze ludzkiej</i></p> <p>Kartezjusz, <i>Rozprawa o metodzie</i></p>	
	Uzupełniająca lista lektur	<p>A. Brown, <i>The Return of Lucretius to Renaissance Florence</i> (Cambridge/London: Harvard University Press 2010).</p> <p>J. Dadlez, <i>Michel de Montaigne i nowoczesność</i>, Warszawa 2024.</p> <p>E. M. Duval, <i>Lessons of the New World: Design and Meaning in Montaignes <i>Des Cannibales</i> (I:31) and <i>Des coches</i> (III:6)</i>, <i>Yale French Studies</i> 64 (1983), pp. 95-112.</p> <p>D. M. Frame, <i>Montaignes Discovery of Man. The Humanization of a Humanist</i> (New York: Columbia University Press 1955).</p> <p>Ph. Hendrick, <i>Montaigne, Lucretius and Scepticism: An interpretation of the Apologie de Raimond Sebond</i>, <i>Proceedings of the Royal Irish Academy: Archaeology, Culture, History, Literature</i> 79 (1979), pp. 139-152.</p> <p>M. Jehlen, <i>The Civilizations of the New World and the State of Nature</i>, <i>Revue française d'études américaines</i> 48/49 (1991), pp. 117-124.</p> <p>E. MacPhail, <i>Anthropology and Anthropocentrism in Giordano Bruno and Michel de Montaigne</i>, <i>Bruniana & Campanelliana</i> 20.2 (2014), pp. 531-546.</p> <p>C. Randall, <i>Testimony, Translation, Text: Reading Reliably in Montaignes <i>Des cannibales</i></i>, <i>Modern Language Studies</i> 25.2 (1995), pp. 34-44.</p> <p>M. C. Smith, <i>A Source of Montaignes Uncertainty</i>, <i>Bibliothèque d'Humanisme et Renaissance</i> 50.1 (1988), pp. 95-100.</p> <p>J. Starobinsky, <i>Montaigne in Motion</i>, trans. A. Goldhammer (Chicago: University of Chicago Press 1985).</p>	
	Adresy eZasobów		

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.